

NGHỊ LUẬN TƯ TƯỞNG, ĐẠO LÍ CỦA DEMOCRITE ĐÃ NÓI: “AI KHÔNG CÓ MỘT NGƯỜI BẠN CHÂN CHÍNH THÌ NGƯỜI ĐÓ KHÔNG XỨNG ĐÁNG ĐƯỢC SỐNG”

1. Nghị luận về câu nói của Democrite: “Ai không có một người bạn chân chính thì người đó không xứng đáng được sống”

Vào một giây phút nào đó trong cuộc sống, ta tìm được một người có thể thay đổi cuộc sống của ta dù chỉ một phần nhỏ. Đó là một người không chỉ đến bên ta khi vui, khi thành công mà còn là người không rời bỏ ta khi buồn, lúc lâm nguy hay khi thất bại, khi những người xung quanh đã rời bỏ ta mà đi. Và ta gọi đó là một người bạn - một người bạn thân, một người bạn thật sự. Và ta tin rằng: “Bạn là người đến với ta khi mọi người đã bỏ ta đi”.

Trong cuộc sống, ta gặp gỡ nhiều người, cảm thấy thoải mái khi bên cạnh họ, ta giới thiệu với mọi người rằng đây là bạn ta. Nhưng thực ra họ chỉ mới là những người quen biết. Có thể mời những người này đến nhà, cùng nhau đi chơi, cùng chia sẻ một số thứ. Nhưng không phải ai trong số họ cũng có thể trở thành người chia sẻ cuộc sống cùng với ta.

Bạn, hiểu đơn giản thì đó là người mà ta quen biết. Tuy nhiên không phải bất cứ ai ta quen cũng là bạn của ta. Một khi đã coi ai đã là bạn tức là người ấy với ta phải có quan hệ thân thiết, gần gũi ở một mức độ nào đó, là người biết đồng cảm và chia sẻ với ta. Ấy là chưa kể những người bạn thân, những người luôn lắng nghe khi ta có chuyện rắc rối, luôn bên ta lúc ta khó khăn và giúp ta vượt qua cơn hoạn nạn. Chỉ có người bạn thân thật sự mới là người ta có thể cùng sẻ chia cuộc sống. Đó là người ta yêu quý, quan tâm và thường xuyên chia sẻ với họ những vui buồn và ngược lại. Đó là một người bạn khiến ta cảm thấy an tâm khi ở bên cạnh bởi lẽ ta biết chắc họ quan tâm đến ta, luôn ở bên ta những khi ta gặp khó khăn buồn phiền. Đó cũng là người ngăn ta mắc sai lầm hoặc giúp ta sửa chữa khi ta phạm lỗi. Đó là người luôn gắn bó và ủng hộ ta. Họ nắm lấy tay ta để tiếp thêm sức mạnh và niềm tin. Họ dõi theo từng bước của ta trên đường đời, ngược lại, ta cũng dõi theo cuộc sống của họ và học hỏi từ đó. Vâng, chỉ có người bạn thân thiết và chân thành đó mới có thể là người “đến với ta khi mọi người đã bỏ ta đi”. Để cuối cùng, sau bao thăng trầm của cuộc sống ta chợt nhận ra rằng ta có rất nhiều người quen nhưng ta không có nhiều bạn-những người bạn thân thật sự.

Khi ta ngã quy và thế giới quanh ta dường như quá đen tối, trống rỗng, người bạn ấy sẽ nâng ta lên và làm cho thế giới bỗng sáng lên và lấp đầy những trống rỗng ấy. Người bạn ấy có thể dắt ta qua những giây phút khó khăn của cuộc sống, nắm lấy tay ta và nói rằng mọi chuyện rồi sẽ tốt đẹp. Cuộc sống không phải luôn trải hoa hồng, đôi khi ta phải đối mặt với những khó khăn tưởng như không thể vượt qua được, những thất bại tưởng như có thể làm ta gục ngã. Ấy là khi ta hiểu rõ giá trị của tình bạn hơn hết. Bên cạnh gia đình, tình yêu, thì tình bạn chân thành là chỗ dựa vững chắc cho mỗi người trong cuộc sống. Người bạn thật sự là người biết khích lệ, động viên khi ta đang vươn lên, biết mừng vui khi ta hạnh phúc, biết bật khóc sẻ chia khi ta đau buồn, biết tìm đến ta khi ta cô đơn. Nếu cuộc đời khắc nghiệt khiến ước mơ, niềm tin của ta trong vùng giông bão thì bờ vai của một người bạn luôn là chỗ dựa an toàn cho ta. Những người bạn thật sự sống dựa vào nhau bằng niềm tin mạnh mẽ nhất. Chính niềm tin ấy khiến chúng ta có thể chia sẻ cùng nhau cả những điều tốt đẹp lẫn khó khăn nhất trong đời bằng nụ cười.

Có những người bạn đã đến bên ta, trao cho ta niềm tin, nghị lực, làm chỗ dựa cho ta khi mọi người đã quay lưng lại với ta, khi số phận dường như không mỉm cười với ta.

Bạn là người đến bên ta khi mọi người đã bỏ ta đi". Ai cũng mong mình có được một người bạn như vậy trong đời. Vậy ta phải làm gì để có một người bạn như thế? "Cách duy nhất để có bạn tốt là chính bản thân mình phải là một người bạn chân thành". Tố Hữu viết rằng:

"Lẽ nào vay mà không trả?

Sống là cho đâu chỉ nhận cho riêng mình."

Trong bất kì mối quan hệ nào cũng cần đến sự cho - nhận. Đặc biệt đối với tình bạn vì đó là một cuộc giao lưu vô vụ lợi của những người bình đẳng, không ai chỉ cho hoặc chỉ nhận. Ta hãy đối xử với bạn bè, yêu thương, quan tâm đến họ như chính bản thân mình. Hãy giúp đỡ mà không đòi hỏi trả công vì đến một lúc nào đó ta sẽ nhận lại được sự giúp đỡ của họ trong cuộc sống. Và thường thì nó nhiều hơn những gì ta nghĩ mình có thể nhận được. Hãy san sẻ mà không toan tính, cho đi mà không chờ nhận lại. Hãy trao yêu thương từ đáy lòng chứ không phải vì những âm mưu vụ lợi, để đó là tình cảm của trái tim chứ không phải toan tính của lý trí... Một mối quan hệ lâu dài là những bài học phải học suốt đời. Học cách yêu thương và quan tâm đến người bạn của mình. Học cách tha thứ cho lỗi lầm và giúp họ tránh những sai lầm như vậy. Học cách chấp nhận khuyết điểm của người khác... Tình bạn đôi khi là những điều giản đơn mà đôi khi cuộc sống bộn bề làm ta quên đi mất. Đôi khi đó chỉ là ánh nhìn động viên, một cái siết tay lúc mềm yếu, hay một bờ vai, một sự yên lặng để lắng nghe

tất cả nỗi lòng của bạn bè. Tình bạn không có khuôn mẫu cũng không có chuẩn mực nhất định để thể hiện, nhưng luôn có những điều nhỏ nhặt, những tình cảm chân thành kết nối những người bạn với nhau.

Có được một người bạn thân đã khó, giữ được tình bạn ấy còn khó hơn. Bạn hãy nắm một nắm cát đầy trong tay đi. Bạn biết không, nắm cát trong lòng bàn tay của bạn cũng giống như bạn bè của bạn vậy. Những hạt cát quá xa lòng bàn tay bạn sẽ theo kẽ hở giữa những ngón tay bạn mà rơi ra ngoài. Nếu bạn càng siết chặt bàn tay thì chúng càng rơi ra nhiều hơn. Chỉ có những hạt cát nằm giữa lòng bàn tay bạn, được giữ chặt trong đó mới còn lại mà thôi. Đó chính là những người bạn thân thiết mà chúng ta thật sự cần, những người bạn này sẽ ở lại với ta dù bất cứ chuyện gì xảy ra. Nhưng, bạn thấy đó, những hạt cát này rất ít và dễ dàng rơi ra nếu ta không biết giữ gìn. Hãy giữ gìn và nâng niu chúng bằng tình cảm của mình. Chúng sẽ ở bên cạnh bạn và không rơi ra đâu. Cũng giống như cát, muốn giữ được bạn không phải nắm thật chặt mà phải biết nâng niu, trân trọng với tất cả sự yêu mến và tôn trọng.

Thực tế cuộc sống quanh ta đã chỉ ra rằng trong nhiều trường hợp có nhiều người đến với ta nhưng không phải là bạn ta. Chẳng hạn như khi bạn là một người giàu có, thành đạt, tương lai rộng mở, quanh bạn có nhiều người tìm đến nhưng có phải tất cả những người trong số họ đều là bạn của bạn? Họ còn đến vì những mục đích gì? Cầu cạnh, nhờ vả, lợi dụng và biết đâu đấy, một ngày khi bạn sa cơ họ lại chẳng lạnh lùng bỏ đi, không chút bận tâm. Vậy mới nói: “Bạn là người đến bên ta khi mọi người đã bỏ ta đi.”

Tuy nhiên trong thực tế cũng chỉ ra rằng có trường hợp mọi người quanh bạn bỏ đi và có người tìm đến với bạn nhưng không vì mục đích chia sẻ, giúp đỡ, không có mục đích tốt thì họ cũng không thể được coi là bạn.

Trong cuộc sống của chúng ta, có nhiều điều dễ dàng đến rồi đi, nhanh chóng và mỏng manh như một làn khói, dễ tan vỡ như lâu đài cát trước những cơn sóng gào. Chỉ có tình cảm là điều duy nhất có thể vượt qua mọi bão giông cuộc đời, là nền tảng, là gốc rễ cho mọi niềm vui và nguồn hạnh phúc. Và không có gì tuyệt vời hơn được trao gửi tình cảm của mình cho một người khác, và rồi cảm nhận được sự bình yên khi gọi nhau là bạn.

2. Bàn luận về câu nói của Democrite: “Ai không có một người bạn chân chính thì người đó không xứng đáng được sống”

Cuộc sống như một trò chơi ghép hình, những mảnh ghép là một thứ tình cảm sâu sắc. Trái tim của mỗi người chỉ đẹp hơn khi biết chia sẻ những cảm xúc, giúp đỡ nhau. Vì vậy bức

tranh chỉ thực sự hoàn thiện khi ta biết chọn đúng những mảnh ghép, ghép vào đúng chỗ trong trái tim.

Tình yêu có thể đến, cũng có thể ra đi bất cứ khi nào, nhưng tình bạn vẫn mãi ở bên cạnh, xuất hiện khi ta cần nó nhất. Và đối với chúng ta, lứa tuổi mười bảy biết bao ước mơ và hoài bão thì một người bạn thân luôn luôn được chào đón, trong cuộc sống lúc này chúng ta đã có những người bạn thật tốt, chúng ta nên yêu quý họ...

Chúng ta không thể biết tình bạn xuất phát từ lúc nào nhưng biết được rằng cuộc sống sẽ thật tẻ nhạt khi không có bạn. Tình bạn như sợi chỉ bằng vàng nối trái tim toàn thế giới. Có lẽ, khi ông trời tạo ra một vùng đất, nơi ấy có con người thì ông đã thêm vào đó những thứ tình cảm để gắn kết mỗi người lại với nhau, và tình bạn là một trong những tình cảm ấy. Theo tiếng Anh “tình bạn” là “friendship”, “con thuyền của tình bạn”, ở đây chiếc thuyền được tạo nên từ những miếng gỗ đóng chặt vào nhau. Thiên nhiên với muôn vàn thách thức, bão táp, phong ba có thể lật đổ chiếc thuyền bất cứ lúc nào nếu chiếc thuyền ấy thiếu đi những miếng gỗ, và tình bạn cũng vậy. Tình bạn chỉ kết thúc khi ta không có sẻ chia, không có sự tương đồng, khi ta ích kỉ, nhỏ nhen, khi ta chỉ biết đến mình. Mười hai năm học, một chặng đường dài để chúng ta học cách chung sống với mọi người. Chúng ta đã có những người bạn, tình bạn của ta cũng đẹp xiết bao! Đôi lúc nó xanh mát như bầu trời, phẳng lặng như một dòng sông... nhưng đôi khi nó âm u, tối đen như thành phố lúc không đèn, không trăng, như những con sóng dữ dội lúc biển động.

Chắc hẳn, ai cũng biết được tình bạn của hai nhà nho, nhà thơ nổi tiếng ở nước ta là Nguyễn Khuyến và Dương Khuê. Nguyễn Khuyến với bài thơ “Khóc Dương Khuê” được ông sáng tác diễn tả những cảm xúc đau thương, tiếc thương về sự ra đi đột ngột của người bạn, nhớ về những kỉ niệm đẹp của một tình bạn mà cảm thấy đau đớn và cô đơn. Mỗi câu thơ, vần thơ của ông thấm đầy lệ, khiến phải xót xa, nuối tiếc về một tình bạn đẹp của ông:

“Rượu ngon không có bạn hiền

Không mua không phải không tiền không mua

Câu thơ nghĩ đến đo không viết

Viết đưa ai, ai biết mà đưa

Giường kia treo cũng hững hờ

Đàn kia gãy cũng ngân nga tiếng đàn”

Sáu câu thơ này để lại ấn tượng nhất trong lòng độc giả, sáu từ “không” kết hợp với hai từ láy “hững hờ”, “ngẩn ngơ” nói lên tiếng lòng của nhà thơ. Khi không có bạn để sẻ chia thì mọi thứ như vô vị, nó như một món canh không được nêm nếm. Sẽ thật là buồn khi không có người tri âm, thấu hiểu suy nghĩ của mình. Và tình bạn đối với Nguyễn Khuyến đẹp biết nhường nào! Quay ngược về quá khứ có tình bạn đẹp của Nguyễn Khuyến và Dương Khuê, quay trở về hiện tại có đôi bạn “Lưu Bình - Dương Lễ thời nay”. Thật sự đôi bạn ấy thật đáng để ngưỡng mộ, hai người bạn một đôi chân. Chẳng có gì thay thế được tình bạn của hai cậu bạn ấy, không ngại những chặng đường xa khi cùng bạn đến trường, không xa lánh bạn khi bạn tật nguyền, giúp bạn, giúp bằng tất cả khả năng của mình, trái tim của cậu bé lành lặn đã làm rung động biết bao nhiêu người, dạy họ phải biết sống vì mọi người, yêu mọi người như yêu chính bản thân mình.

Tuổi học trò hồn nhiên với bao giấc mơ, kí ức đẹp nhất của tuổi hoa là những người bạn, những người luôn sát cánh bên bạn. Thật sự khó có thể dùng một từ nào để nói về tình bạn, không một từ nào có thể diễn tả được ý nghĩa sâu sắc của “tình bạn”. Tình bạn nhẹ nhàng, mát dịu như cơn gió mùa thu, khiến lá vàng xao động, ấm áp như tia nắng mặt trời, soi rọi từng góc ngách trong trái tim. Tình bạn là sự thấu hiểu lẫn nhau, sẵn sàng ngồi cạnh nhau khi khó khăn, không ích kỉ, không tư lợi, cùng nhau đối mặt với cuộc sống, giúp đỡ nhau vượt qua khó khăn. Đôi khi cuộc sống không như ta muốn, có những tình bạn vụ lợi, lợi dụng, đối xử với nhau không bằng con tim mà bằng sự ganh ghét. Những điều ấy sẽ đánh mất đi nét đẹp thật sự của tình bạn. Ở đời, khi đã mất đi một cái gì đó khi ấy ta mới hối tiếc. Ta hãy học cách tiếp nhận và gìn giữ cái hiện tại, đừng nuối tiếc về quá khứ, hãy đối xử với những người bạn của mình bằng sự chân thành từ đáy con tim. Vẫn hãy luôn tin tưởng rằng: bất kì một người bạn tốt nào cũng đã từng là một người xa lạ. Ta cứ mở lòng chào đón mọi người đến với ta... vì chỉ khi ta mở cánh cửa của lòng tin, ta mới có thể mở cánh cửa tình bạn. Khi ta cho tất cả bằng sự chân thật của mình khi ấy ta sẽ nhận được những món quà lớn lao của Thượng đế. Người ta nói “Tình yêu mù quáng, còn tình bạn thì lại giúp ta sống tốt hơn”, bởi một người bạn thật sự, sẽ bước vào cuộc sống ta khi mọi người bước ra... sẽ cho ta thấy đâu là đúng, là sai... sẽ bên ta để cùng vượt qua thử thách cuộc đời. “Rồi một ngày mỗi đứa đi một đường, mỗi chí hướng, giấc mơ tình yêu. Bạn ơi! Xin nhớ rằng buồn vui luôn có tôi luôn bên bạn chia sẻ”. Đúng vậy, tình bạn luôn là thứ tình cảm đẹp nhất, quý giá nhất.

Hãy biết quý trọng những người bạn bên cạnh chúng ta, cuộc sống dù ngắn hay dài thì cũng nên trân trọng tất cả những tình bạn đẹp. Hãy vẽ nên một thiên sử về tình bạn, tô thắm bằng

những màu sắc yêu thương và màu sắc quan tâm. Vì bức tranh tình bạn sẽ luôn in sâu vào con tim mỗi chúng ta, theo ta suốt chặng đường của cuộc đời. Hãy làm cho mỗi ngày mới - ngày đầu tiên cho phần còn lại của cuộc sống... đều tràn ngập tiếng cười của bạn và tôi!

3. Suy nghĩ của em về câu nói của Democrite: “Ai không có một người bạn chân chính thì người đó không xứng đáng được sống”

Ông cha ta từng có câu:

"Bạn bè là nghĩa tương thân

Khó khăn hoạn nạn, ân cần có nhau"

Con người không ai có thể sống thiếu bạn. Tình bạn là một trong những tình cảm cao đẹp và trong sáng nhất. Như nhà văn Thomas Hughs từng nói: "Phước thay người nào đó có tài kết bạn, vì đó là một trong những quà tặng quý nhất của Thượng Đế." Quả thật như thế, tình bạn có một sức ảnh hưởng vô cùng to lớn đến cuộc sống của mỗi chúng ta. Con người từ khi sinh ra đến ngày trưởng thành không ai không có bạn. Tình bạn rất gần gũi, giản dị chứ không xa vời hay khó nói như nhiều thứ tình cảm khác. Tình bạn là một phạm trù xã hội, được dùng để chỉ quan hệ giữa người với người có những nét giống nhau về tâm tư, tình cảm, quan điểm hay hoàn mà họ có thể chia sẻ, đồng cảm, giúp đỡ nhau cùng tiến bộ.

Tình bạn có thể là bạn tri kỉ, bạn nối khố, bạn học, bạn đồng hương, bạn đồng lứa, bạn đồng minh hay bạn chiến đấu. Bạn là người có cùng sở thích, cùng lí tưởng, quan niệm sống với chúng ta. Bạn là người cho ta một bờ vai mỗi khi ta khóc, cho ta một điểm tựa khi ta rơi vào tuyệt vọng, cho ta một bầu trời ánh sáng khi ta lạc bước vào thế giới tăm tối, là người sẽ luôn bên ta dù cuộc đời có đổi thay, khi ta gặp hoạn nạn cũng như tìm thấy hạnh phúc. Nhưng tại sao ta cần phải có bạn? Phải chăng vì bạn là người luôn ở bên ta như câu nói: "Ở nhà thì nhờ ba mẹ, ra đường thì nhờ bạn bè". Có lẽ vì vậy mà bạn bè rất quan trọng, nếu ai không có bạn thì đó là một thiệt thòi lớn trong đời. Có bạn là điều hạnh phúc nhất của mỗi cuộc đời như nhà văn A. Manzoni đã nói: "Một trong những hạnh phúc lớn nhất đời này là tình bạn, và một trong những hạnh phúc của tình bạn là có một người để gửi gắm tâm sự thầm kín. Tình bạn đến với mỗi chúng ta một cách rất tự nhiên bởi lẽ nó xuất phát từ trái tim của mỗi người.

Trong cuộc sống, tình bạn được biểu hiện trên nhiều phương diện khác nhau. Bất cứ thời đại nào cũng tồn tại rất nhiều tình bạn đẹp. Chẳng hạn như tình bạn của Lưu Bình và Dương Lễ ngày xưa. Khi Dương Lễ là một thư sinh nghèo khổ, Lưu Bình không những không chê bai mà còn kết giao bạn hữu và tạo điều kiện cho Dương Lễ ăn học. Đến khi Dương Lễ công

thành danh toại, Lưu Bình chỉ là một kẻ ăn mày rượu chè bê tha. Nhớ đến nghĩa tình bạn bè năm xưa, Dương Lễ đã nhờ vợ mình giúp nuôi và đốc thúc việc học của Lưu Bình. Sau đó, Lưu Bình đỗ đạt làm quan. Hay tình bạn vô cùng tốt đẹp và sâu sắc của hai nhà chính trị lớn là Các-mác và Ăng-ghe-nh.

Tình bạn của hai ông bắt nguồn từ việc có cùng chung mục đích và lí tưởng. Trong suốt thời gian nghiên cứu và làm việc, hai ông đã không ngừng viết thư cho nhau và vô cùng vui sướng khi gặp lại nhau. Có lần Ăng-ghe-nh bị bệnh, Các-mác đã bỏ ra rất nhiều thời gian và tâm huyết nghiên cứu sách vở để tự tìm ra cách trị bệnh cho bạn. Đó mới chính là tình bạn chân thành và cao quý. Bên cạnh tình bạn chân chính còn có tình bạn không chân chính. Đó là tình bạn dựa trên sự giả dối và lợi dụng. Tình bạn ấy sẽ không bao giờ vĩnh cửu cả. Bởi tình bạn được xây dựng dựa trên những tình cảm, những cảm xúc chân thành nhất. Chính vì vậy, nếu thiếu đi những thứ này, tình bạn sẽ không bao giờ bền vững. Viên pha lê "tình bạn" óng ánh kia sẽ không còn sáng lấp lánh nữa mà thay vào đó là những ánh sáng mờ nhạt, đen tối. Tình bạn dối lừa sẽ làm cho con người ta mất đi nhân phẩm, đạo đức của mình. Tình bạn dối trá sẽ khiến cho hai chữ "tình bạn" không còn thiêng liêng và cao quý nữa. Tình bạn này sẽ khiến cho bất cứ ai trong cuộc đều cảm thấy buồn phiền và thất vọng. Không những ta đã gây cho người khác sự tổn thương mà chính ta cũng bị tổn thương ngược lại bởi những gì ta đã gây ra. Vì vậy, chúng ta cần tránh xa thứ tình bạn đáng xấu xa này.

Tình bạn là một trải nghiệm lí thú của cuộc đời mỗi người. Tình bạn giúp chúng ta hoàn thiện nhân cách của mình. Chính nhờ tình bạn mà ta trưởng thành hơn, giàu nghị lực hơn trong cuộc sống. Không những thế, tình bạn giúp cuộc sống trở nên vô cùng ý nghĩa, đúng như Democrite đã nói: "Ai không có một người bạn chân chính thì người đó không xứng đáng được sống".